

Özet

NASA'nın son teknolojik harikası, James Webb Uzay Teleskopu bize evrenin derin geçmişinden ayrıntılı ve her bakımdan nefes kesici görüntüler gönderiyor. Bunlar evrenin yapısı konusunda daha fazla soruyu cevaplamamıza imkan verecek. Ama bunun yanında, gezegenini tahrip etmekle meşgul bizlerin başka bir boyutta düşünmemizi sağlayacak anahtar bazı olgular da sunacak: James Webb teleskopunun gözlemleri bizimkinden başka güneş sistemlerinin ve gezegenlerinin hem varlıkları, hem de fiziksel/kimyasal yapıları konusunda çok ufuk açıcı bilgiler sağlayacak. Bu gezegenlerde, Yer'in benzeri koşulların olması durumunda, gezegenimizi özel kılan fizikokimyasal sistemlerin benzerlerinin, yani hayatın olması olasılığı yüksek.

Küresel değişim, bilim ve toplum: neredeyiz?

Prof. H. Nüzhet DALFES

Küresel değişim, bilim ve toplum: neredeyiz?

İlginç zamanlarda yaşıyoruz: Artık hemen her gün karşılaştığımız çevresel afetler medyada iklim değişimiyle ilişkilendiriliyor. Türkiye'nin (ve daha bir çok devletin) adında iklim değişimi olan bakanlıkları var. Öte yandan, daha küçük ölçekte de olsa, yok olan veya başı belada türler, diğer bir deyişle biyolojik çeşitlilik kaybı STK'lar tarafından gündeme taşınmaya çalışılıyor. Günlük yaşamın vazgeçilmez durumda olan plastiklerin, belki de insan ömrünü hijyen yoluyla uzatan kimyasalların, her gün artan nüfusa gıda yetiştirmekte kullanılan yapay gübrelerin, denizlerde yarattığı tablo daha da dramatik bir şekilde gözler önüne seriliyor. Özetle, ne kadar 'özel' olduğunu uzay teknolojilerinin gözümüzün önüne serdiği gezegenimizi müthiş bir hızla değiştirdiğimizin giderek farkına varıyoruz...

1980'lerden itibaren, Gezegenimizde doğal ve insan etkisiyle oluşan değişimlere teker teker değil de, bir bütünlük içinde bakmanın zorunluluğu daha iyi anlaşılmaya başlandı. Bu nedenle, münferit süreçleri (insan kökenli iklim değişimi, ozon tabakasının incilmesi, biyolojik çeşitlilik kaybı, v.s.) teker teker değil, bir Yer Sistemi anlayışıyla* ele alarak, küresel değişim ifadesinde toplamanın sağlam bir bilimsel çerçeve oluşturmak için kaçınılmaz olduğu kesinleşti.

Ne kadar 'özel' olduğunu uzay teknolojilerinin gözümüzün önüne serdiği gezegenimizi müthiş bir hızla değiştirdiğimizin giderek farkına varıyoruz...

Gezegen sistemi: çok ölçekli, karmaşık ve nonlinear

Yer Sistemi 'makinasını' Güneş'ten gelen enerji döndürüyor: atmosfer-okyanus sıvılarını oluşturan sıcaklık farkları harekete geçiriyor. Diğer yandan, biyosferin de kalkış noktası gene Güneş'ten gelen enerji ile 'çalışan' fotosentez süreçleri: fotosentezin ürettiği enerji yüklü bitkiler çok kademeli bir besin döngüsünün başlangıç noktasını oluşturuyor.

Sistemi oluşturan ögeler ve bunları etkileşimler hep aynı ölçeklerde olmuyor: mesela ekvatorun orta enlemlere enerji taşıyan Hadley Dolaşımı binlerce kilometre ölçeğinde 'örgütlenmiş' durumda. Öte yandan topraktaki suyu köklerden yapraklara ve atmosfer taşıyan ağacın özsu dolaşımı on metre ölçeğinde. Bu durum, yani farklı ölçeklerde çalışan süreçlerin 'toplamının' anlaşılması, ciddi bir soyut çerçeveyi gerektiriyor.

* National Research Council. 1988. Earth System Science: A Closer View. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/19088>.

28 Şubat 2022

Tabii, bunun yanında, süreçlerin ve etkileşimlerinin, matematikçe söylersek, nonlineer (doğrusal olmama) durumu var: iki değişkenin toplam etkisi, etkilerinin toplamı olma zorunda değil. Ayrıca, bir etkiyi iki katına çıkarduğunuzda sonuç iki kat olmayabiliyor. Nonlineerliğin bir sistemde kaotik davranışa neden olabileceğinin anlaşılması* belki de 20. Yüzyılın ikinci yarısının en önemli 2 paradigma değişimlerinden birisidir.

Yer Sistemi 'makinasını' Güneş'ten gelen enerji döndürüyor: atmosfer-okyanus sınırlarını oluşturan sıcaklık farkları harekete geçiriyor. Diğer yandan, biyosferin de kalkış noktası gene Güneş'ten gelen enerji ile 'çalışan' fotosentez süreçleri: fotosentezin ürettiği enerji yüklü bitkiler çok kademeli bir besin döngüsünün başlangıç noktasını oluşturuyor.

Küresel değişimin bilimi gerekleri

Yer Sistemi'ndeki küresel (ve de bölgesel) değişimlerin tarihsel bir perspektif içinde değerlendirilebilmesi, ve dolayısıyla bu değişimlerde insanın katkılarının anlaşılması, sistemin canlı ve cansız bileşenler konusunda iki üç yüzyıldır oluşmuş bilimsel birikimin, disiplinlerarası duvarları 'delerek' ilişkilendirilebilmesini gerektirdiği 20. Yüzyılın sonlarında yaklaşıldığında kabullenildi.** Tabii bu 'duvar delme' işlemi, o zamana kadar farklı kelime/kavram dizinleri oluşturmuş bilim altdünyalarının ciddi bir iletişim, karşılıklı eğitim gayretleri için girmelerini gerek-

* Lorenz, E. N., 1963: Deterministic Nonperiodic Flow. [https://doi.org/10.1175/1520-0469\(1963\)0202.0.CO;2](https://doi.org/10.1175/1520-0469(1963)0202.0.CO;2)

** Burada, 19. Yüzyıl'nın başında, bu bütüncül yaklaşımı savunan büyük doğa bilimci ve kaşif 3 Alexander von Humboldt'u anmak gerekir.

tiriyor, ve 21. Yüzyıl'nın başlarında hala katedilecek çok önemli mesafeler var. Bu bütünleştirme çabalarının önündeki diğer bir engel, farklı disiplinlerin ulaşmış oldukları kuramsal çerçeveler ve kabul görmüş 'nicel kanunlar': atmosferi modellemek için elinizde Navier-Stokes Denklemleri olmasına karşın, bir hayvan-bitki topluluğunun dinamiğini formüle etmekte yararlanabileceğiniz, benzer kanıtlanmışlıkta, genel geçer nicel bağıntılar yok.

Gerek bu düzeyde karmaşık bir sistem için geliştireceğiniz matematiksel model (aslında yüzbinlerce satırlık bilgisayar kodları), gerekse süreçler için geliştireceğiniz bağıntılar çok sayıda serbestlik derecesi içeriyor. Kurguladığınız 'matematiksel benzerin' sınıranabilmesi, toplayabileceğiniz gözlemlerle sınırlı. Bu nedenle, bu verilerin toplanmasının ve sürekliliğinin gerektirdiği 'küresel' örgütlenme ve **verilerin paylaşımında takınılacak özgürlükçü tavır** eski reflekslerden kurtulmayı ve yeni etikler geliştirmeyi zorunlu kılıyor. 21. Yüzyıl'da küresel değişimin bilimi 'büyük veri' (big data) bilimi olarak geliyor. Kalite kontrollü, güvenilir veriler aynı zamanda hızla gelişen ve kendini dayatan 'derin öğrenme' (deep learning) yaklaşımı için de olmazsa olmaz.

Küresel değişim araştırmaları (başta atmosfer-okyanus sisteminin modellenmesi olmak üzere) bilişim teknolojilerinden azami yararlanmıştır. Geliştirilen yüzbinlerce satırdan oluşan dev bilgisayar programlarının giderek daha anlamlı zaman aralıkları için simülasyonlar üretmesi ancak ' süperbilgisayarlar' aracılığıyla mümkün olabiliyor. 1950'lerde geliştirilen ilk elektronik bilgisayarlardan başlayarak, modelciler bu teknolojilerin sabırsız müşterileri oldular. Bugün sivil uygulamalara ayrılmış hesaplama kaynaklarının çok önemli bir kısmı iklim modelcileri tarafından kullanılmakta.

1960'larda geliştirilen Internet protokolleri, 1980'lerin ortasından itibaren yukarıda sözü edilen hesaplama imkanlarının bilim insanlarına ulaştırılması için 'naftalin'den çıkartıldı, ve sonra da çok hızla yaygınlaştı. Internet, küresel değişim biliminin üretilmesinde de, sonuçlarının paylaşılmasında da çok önemli bir rol oynuyor: mesela, her isteyen, IPCC raporlarının dayandığı iklim model sonlarına arşivlerden kolayca erişebiliyor. İlerde de altını çiziceğimiz gibi, **verilere ulaşmada şeffaflık ve özgürlük** Internet teknolojileri üzerinden kurgulanabiliyor.

28 Şubat 2022

Yer Sistemi'ndeki küresel (ve de bölgesel) değişimlerin tarihsel bir perspektif içinde değerlendirilebilmesi ve dolayısıyla bu değişimlerde insanın katkılarının anlaşılması, sistemin canlı ve cansız bileşenler konusunda iki üç yüzyıldır oluşmuş bilimsel birikimin, disiplinlerarası duvarları 'delerek' ilişkilendirilebilmesini gerektirdiği 20. Yüzyıl'ın sonlarında yaklaşıldığında kabullenildi.

Küresel değişim bilimin örgütlenmesi ve desteklenmesi

Küresel değişimin en önemli bileşenlerinden olan insan kökenli iklim değişimi alanında çalışmalar 1970'lerde, başta Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Fransa, Almanya'da gelişti. Küresel iklimin modellenmesi için en önemli girdi hızlı bilgisayarları, ve bu teknoloji o yıllarda ancak sayılı ülkede vardı. 1980'lerde Yer Sistem Modelleri (YSM) gelecekle ilgili, en azından bölgesel çözünürlükte, projeksiyonlar üretebilir düzeye gelmişti. Bilim insanları bu sonuçları, özellikle batı ülkelerinde, yönetimlerle ve medya ile paylaşmaya başladılar. Bu bağlamda, iklim değişimi konusunda bilim dünyasının ürettiklerini 'damıtıp' uluslararası tartışmalara bilimsel sağlam bir altlık oluşturmak amacıyla, Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) 1988'de Hükümetlerarası İklim Değişimi Paneli (IPCC) kurdu. IPCC ilk değerlendirme raporunu (FIR) 1990'da yayımladı. Bu rapor, iki yıl sonra, 1992'de gerçekleştirilecek, Rio Zirvesi olarak da bilinen, Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'nın (UN Conference on Environment and Development) bilimsel zemini oluşturdu.

IPCC'nin önemi iklim değişimi konusunda bilimin ürettiği projeksiyonlara uluslararası bir güvenilirlik kazandırmasıdır. Bünyesinde işbirliği yapan, dünyanın dört bir tarafından (her ne kadar ülkelerinin onayı ile de olsa)

gelmiş bilim insanlarının titiz bir dille kaleme aldıkları raporlar, hala 'iklim değişimi redcilerine' karşı en temel cevabı oluşturmaktadır. IPCC raporlarının üretiminde, özellikle yönetici özetlerinin kaleme alınmasında son ana kadar tartışmaların olduğu bilinir.

Rio Zirvesi'nde üç sözleşme* ve bir gündem (Gündem 21/Agenda 21) masaya geldi. Rio Zirvesi'ni izleyen 30 yıl boyunca küresel değişimin politikasına yönelik, (genellikle Taraflar Konferansı olarak adlandırılan) sayısız toplantılar yapıldı ve uygulamaları/yaptırımları hedefleyen (ve genelde başarısız olan) protokoller tanımlanıp ulusların onayına sunuldu. Diğer yandan, her üç sözleşme de, kendi konu alanlarında bilimi izlemek ve karar vericilere sunabilmek için örgütlenmelere gittiler. IPCC iklim alanında bu rolü üstlenmiş durumda. Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi için de benzer bir yapı, IPBES** karşımıza çıkıyor.

IPCC'nin önemi iklim değişimi konusunda bilimin ürettiği projeksiyonlara uluslararası bir güvenilirlik kazandırmasıdır.

Bünyesinde işbirliği yapan, dünyanın dört bir tarafından (her ne kadar ülkelerinin onayı ile de olsa) gelmiş bilim insanlarının titiz bir dille kaleme aldıkları raporlar, hala 'iklim değişimi redcilerine' karşı en temel cevabı oluşturmaktadır.

Bilimi anlatmak: karar vericiler ve 'diğerleri'

Çağlar boyunca, gelişen bilim ve bu bilim dayalı teknolo-

* Tam adlarıyla: Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (CBD), Birleşmiş Milletler İklim Değişimi Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) ve Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (UNCCD).

** Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)

28 Şubat 2022

jik gelişmelerin insan hayatı ve refahı için ne anlama geldiğinin karar vericilere, ve tabii demokrasilerde, kamuoyuna 'anlatılması' karmaşık süreçler içermiştir. Burada belirleyici olan 'anlatan' ile 'dinleyen' arasındaki 'düşünsel mesafedir'. Bu 'mesafe', farklı kültürlerde önemli farklar gösterecek şekilde, dinleyenin sahip olduğu kavramsal çerçeveye bağlıdır. Kararların yöneticiler tarafından bilgiye dayalı olarak alınabilmesi, alınan kararların kamuoyunda sağlıklı bir tartışma ile en azından bir farkındalık yaratması tabii ki arzu edilir. Burada, bir toplumda kararların her zaman akılcı süreçlerle alındığını, ve 'doğru kararın' tek olduğu izlenimini edinilmemelidir; ama doğa ile ters düşmeyen 'olabilirlerin' arasından seçimlerin yapıldığı bir ortam sanırım başarılı bir yönetim için arzu edilen bir özelliktir.

Küresel değişim bağlamında yukarıda sözünü ettiğimiz konuların kendine has özelliklerinden söz edebiliriz. Her şeyden önce, eylem-sonuç ilişkisinin gerek zamanında, gerekse mekanda algılanabilmesinin önünde ciddi engeller vardır. Küresel değişimin süreçlerinin birbirine bağlılıklarının mekanda dağıtık olduğunu düşünürsek, 'küreselin' veya 'bölgeselin' 'yerel' gözlemlerle algılanamayacağı kesindir. Kirli bir kıyıyı veya tatilimizi tehdit eden bir orman yangınına 'görebiliriz', ama okyanusların giderek asitleşmesi gözlem gücümüzün dışındadır. Benzer şekilde, günlük hayatımızda sel veya fırtına olaylarını yaşayarak deneyimleyebiliriz, ama bunların sıklıklarının/büyükliklerinin son elli yılda giderek arttığını gözlemleyemeyiz. Böyle durumlarda, bilim dünyasıyla kamuoyu arasında güvenilir ve etkin iletişim araçlarının/kanallarının oluşmasının önemi giderek artmaktadır.

Bildiklerimizi ve bilemediklerimizi kabullenmek

Kendileri bilimle uğraşmasalar bile bilimin doğru bir yaklaşım olduğunu kabullenmiş insanların önemli bir kısmı (hemen hemen hepsi!) bilimsel yöntemden habersizdir. Bilimin her soruya muhakkak bir cevabı olduğunu kabul ederler. Ve bu cevabın 'güncellenen' bir cevap olduğu fikri onlara çok ters gelir; onlara göre bilim, anlatılarını, açıklamalarını gözden geçirmemelidir. Popperci bir yaklaşımla, 'yanlışlanabilir' hipotezler üzerine yapılar kurgulamak kolaylıkla bir güvenilirlik sorunu olarak algılanabilmektedir.

Yukarıda açıklanmaya çalışılan iletişim/algı sorunuyla baş etmek kolay olmayabilir. Belki de herkes nezdinde başarılı olmayabilecek bir yol, yapılan önermelere sözel olarak 'güvenilirlikler' atamaktır. Bu yol IPCC raporlarında izlenen yoldur: önermelerin yanında parantez içinde 'neredeyse kesin', 'çok olası', veya 'pek olası değil' gibi ifadeler eklenmektedir.

Katılımcı Bilim veya Vatandaş Bilimi

Küresel (veya yerel) ölçekli çevre sorunlarını anlamının ve izlemenin, devreye girmesi gereken tedbirleri için kamuoyu desteği yaratmanın önümüzdeki en ciddi sorun olduğunu kesindir. Karar vericilerle olan iletişim/ikna çabalarının yanında, katılımcılık esaslı projeler son yıllarda denemektedir.

Bu yönde diğer bir yaklaşımda, bilimsel bilgi üretme sürecini yaygınlaştırmaktan geçebilir. 'Profesyonel' olarak bilimle uğraşmayan, formel bir bilim eğitimi olmayan, ama bilime katkı verme fikrini cazip bulanları 'işin içine' dahil etmenin en etkin yolu 'katılımcı bilim' veya 'vatandaş bilimi' olarak adlandırılan yaklaşımdır. Burada, genç, ihtiyar, farklı eğitim düzeyinden insanlardan, başka türlü elde edilmesi mümkün olmayan verileri toplamakta yararlanır. Çok özel bir eğitim ve teçhizat gerektirmeden, dikkat ve sabırla yapılacak gözlemler çok yerde ve çok kişiye yaptırılıp sonuçlar veri tabanlarında toplanır. Buna küresel değişim bağlamında sayısız örnekler verilebilir. Kuş gözlemleri bunun güzel bir örneğidir: bazı ülkelerde sürekli veya mevsimsel yapılan gözlemler (ve hatta sayımlar) bize kuş türlerinin popülasyonları hakkında paha biçilmez veriler sağlamaktadır. Benzer şekilde, yakınıımızdaki seçtiğimiz bir bitkinin mevsimlerle ilerleyen evrelerinin (tomurcukların belirmesi, tomurcuların açması, çiçeklenme, meyve oluşması, yaprak dökümü, v.s.) gözlenmesi bitki-iklim ilişkilerinin zamanlaması hakkında veriler sağlamaktır. 'Vatandaş bilimcilerin' Internet üzerinden örgütlenmesi ('ağlar' oluşturmaları) ve topladıkları verileri, mesela bir akıllı telefon aracılığıyla, bir veri tabanına göndermesi, 'bilim profesyonellerinin' kolay kolay oluşturamayacakları bir veri birikimi sağlamanın yanında bu verilere toplayanlarda, doğanın ritmi konusunda ciddi bir farkındalık yaratacaktır. 'Vatandaş bilimi' bu açıdan tam bir 'kazan-kazan' ilişkisidir.

28 Şubat 2022

Küresel (veya yerel) ölçekli çevre sorunlarını anlamının ve izlemenin, devreye girmesi gereken tedbirleri için kamuoyu desteği yaratmanın önümüzdeki en ciddi sorun olduğunu kesindir. Karar vericilerle olan iletişim/ikna çabalarının yanında, katılımcılık esaslı projeler son yıllarda denemektedir.

Sonuçlar ve bazı öneriler

Yukarıda 21. Yüzyıl'da küresel değişimlerin bilimi, ve bu bilimi eyleme dönüştürecek farkındalık konusunda kısaca da olsa belirttiğimiz konular dikkat alındığında, bazı eğitimler ve öneriler kolayca ortaya çıkmaktadır:

- Yer Sistemi'ni anlamak, sadece onun bileşenlerinin dinamiklerini anlamaktan geçmemektedir. Canlı ve cansız bileşenleri inceleyen bilim dallarının geçmişi en az iki yüzyıl geriye gitmektedir ve zaman içinde kendi kavramsal ve yöntemsel çerçevelerini geliştirmişlerdir. Maalesef iş sistem elemanlarının etkileşimine gelince disiplinlerarası duvarları yıkmasak da, geçirgen hale getirmek zorunluluğu vardır: farklı disiplinlerden bilim insanları birbirlerinin dillerini, 'sözlüklerini' öğrenmek zorundadırlar. İhtiyaç duyulan belki 'çok disiplinli' (multidisciplinary) çalışmayla başlayıp '**disiplinlerarası**' (**interdisciplinary**) bir düzeye erişmektir.
- **Paylaşımçılık esas olmalıdır:** toplanılan veriler, modellerle üretilen sonuçlar, herkes tarafından sorgusuz sualsiz kolay keşfedilebilir (discoverable) ve erişilebilir (accessible) olmalıdır. Aynı zamanda yapılan veri analizlerin ve modellerin tekrardan üretilebilir (reproducible) kılmak için bazı standartlar gözetilmelidir. Bu anlamda, emeğe saygılı bir fikri atama (authorship) için de etik kurular yaratılmalıdır. Ve bu kurallara bireyler kadar kurumlar da uymalıdır.

- '**Dışa**' açılım (**outreach**): Bilim dünyası bilimci olmayanların da bilimsel süreci ve 'maceray' deneyimlemeleri için kaynak ve zaman ayırmalıdır. Kamuoyunun çevresel değişim ve sorunlar konusunda karar süreçlerine katılabilmesi için bilimin sonuçları nasıl elde ettiğini (isterse) öğrenebilmelidir. Dışa açılma günümüz imkanlarıyla bir ölçüde uzaktan (çevrimiçi) da olabilmektedir.
- **Çevre insan bilimleri:** Doğa bilimleri dünyası ile kamuoyu arasında köprüde her biçimiyle sanatın (edebiyat, görsel/plastik sanatlar, drama, film, v.s.) oynayabileceği ve yeterince 'keşfedilmemiş' bir uzay vardır. Çevre bilimleri, çevre insan bilimleriyle (environmental humanities) eklenilebilmelidir. Ayrıca, bu makalede sözü edilen tüm iletişim ve bilimsel örgütlenme sorunlarına antropolojik bir bakış açısının getirebilecekleri bir merak konusudur.

Yazar Hakkında

İklimbilim, paleoiklim, ekoloji ve uygulamalı enformatik alanlarında çalışan Prof. Dr. Nüzhet Dalfes, lisans eğitimi 1975 yılında Boğaziçi Üniversitesi'nde Fizik dalında, yüksek lisansını 1977 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Jeofizik Mühendisliği Bölümünde ve doktorasını 1984 yılında Rice Üniversitesi'nde Uzay Fiziği ve Astronomi Bölümünde tamamlamıştır. İzleyen yıllarda Fransa'da Dinamik Meteoroloji Laboratuvarı'nda ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'nde araştırmacı olarak çalışmıştır. 1990-1992 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsü'nde doçent olarak bulunmuş ve iklimbilimin yanı sıra ekoloji alanında dersler vermiştir. 1992 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'ne geçmiş ve yeni kurulan moleküler biyoloji ve genetik programında ekoloji ile ilgili dersleri tasarlamış ve vermiştir. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde uzun yıllar bilişim ve yer bilimleri ile ilgili birimlerde yöneticilik yapmıştır. Halen, bölgesel iklim değişikliği, ekosistem modelleme, ekolojide bilişim alanlarında çalışmalar yapmaktadır. 2012 yılında beri Türkiye'de 'vatandaş bilimine' dayalı bir fenoloji gözlem ağını (TR Feno) ve 'feno kamera'lardan oluşacak bir gözlem sistemini kurmaya çalışmaktadır.

20 Ocak 2022

PROJE HAKKINDA

İnsanlık ve Gezegen İçin Ortak Ufuk Tasavvuru

Dünya son derece sorunlu bir dönemden geçmektedir ve tüm insanlık derin bir kriz içinde görünmektedir. İnsanlık küresel düzeyde olduğu kadar tek tek ülkeler düzeyinde de ciddi ekonomik, sosyal, kültürel, çevresel ve siyasi, krizler yaşamaktadır. Karşı karşıya kalınan meydan okumalar finansal çöküşlerden iklim değişikliğine, uluslararası terörizmden bölgesel çatışmalara, mülteci sorunundan yabancı düşmanlığına kadar çok çeşitli alanlarda ortaya çıkmaktadır.

Yaşanan krizler ve Pandemi ile ağırlaşan sorunlar romantik küreselleşme söylemlerini büyük oranda geçersiz kılmaktadır. Tarih akmaya devam etmektedir. Ancak, insanlığın ortak sorunlarına içe kapanarak, kutuplaşarak, önyargıları artırarak bir cevap bulunamayacağı da çok açıktır. Sorunlarımız ne kadar ağır olursa olsun, asla değiştirilemez bir kader ile karşı karşıya değiliz. Yaşadığımız sorunların esas olarak insanın yaptıklarından kaynaklandığı ve yine insani bir çabayla aşılabileceği inancındayız. Dünyanın birçok bölgesinde yaşanan bu derin krizi aşmak için çok farklı arayışlar olduğunu biliyoruz.

Bilinçli, sabırlı ve ortak bir çaba ile insanlığın yaşadığı sorunları aşabiliriz. Dünyanın çok farklı kültür ve coğrafyalarındaki haysiyetli insanların daha fazla dayanışma göstermesinin vakti çoktan gelmiştir. Tüm kimliklerimizin ötesinde insan onurunu esas alarak konuşma zamanıdır. Hakikati ve adaleti eksen olarak gören onurlu insanların ittifakı, insanlık için yeni bir dayanışma dönemi başlatabilecektir. Onurlu bir gelecek mümkündür. Dünyanın birikimi ile ve dünyaya hitap ederek yürüyecek bu süreçte, Türkiye'nin coğrafi, tarihi ve kültürel özellikleri ile ayrıcalıklı bir konuma sahip olduğuna ve insanlığın bu ortak çabasına ev sahipliği yapabileceğine inanıyoruz.

Proje kapsamındaki hedefimiz, dünyanın önde gelen düşünürlerini bir araya getirerek, gücünü insan haysiyetinden alan, insanlığa ortak bir ufuk sunmak için insanlığın ve gezegenin geleceğini bütünsel bir sinerji ile inşa etmeyi amaçlayan uluslararası bir fikir platformu oluşturmaktır. Kapadokya Üniversitesi olarak bu konudaki vizyonumuz; dünyanın önde gelen düşünürlerinin insanlığın ve gezegenimizin ortak geleceği için tasavvurlarını ortaya koyacakları, gözlemledikleri meydan okumalar ile fırsatları paylaşacakları bir akademik çalışmaya zemin sunmaktır.

Proje hakkında detaylı bilgiye <https://commonhorizon.kapadokya.edu.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

Kapadokya Üniversitesi (<https://kapadokya.edu.tr>) Nevşehir'in Ürgüp ilçesinde yakın dönemde kurulmuş bir vakıf üniversitesidir. Üniversite; çıkış noktası evrensel uygulaması milli olan bir eğitim anlayışıyla, Türkiye'yi 21. Yüzyılı gerçekçi bir şekilde yorumlayabilen ve bundan dolayı görüşleri önem ve değer gören, kendi alanında yetişmiş, bilgisini paylaşmaktan mutluluk duyan ve güvenilir yeni nesil kamuoyu önderleri yetiştirmektedir. Kapadokya Üniversitesi, akademik ve mesleki olmak üzere birbirlerinden feyz alan ve destekleyen iki sütunlu bir sistemi başarılı bir şekilde uygulamaktadır.

KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ
HAKKINDA